

FIȘA DISCIPLINEI

Sociologia bisericii/ Egyházzociológia/ Church sociology

Anul de studii 2025-2026

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA
1.2 Facultatea	TEOLOGIE REFORMATĂ ȘI MUZICĂ
1.3 Departamentul	TEOLOGIE REFORMATĂ ȘI MUZICĂ
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Nivel de studii	Licență (BA)
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie reformată didactică (în limba maghiara)
1.7. Forma de învățământ	Zi/Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Sociologia bisericii TLM1305						
2.2 Titularul activităților de curs	Dr Péter István						
2.3 Titularul activităților de seminar	Dr. Péter István						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					28 ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					5
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					5
Examinări					2
Alte activități: pregătire lucrare - individual					1
3.7 Total ore studiu individual					28
3.8 Total ore pe semestru					70
3.9 Numărul de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• nu sunt
4.2 de competențe	• Capacitatea de a înțelege cunoștințele fundamentale din domeniul

	sociologie bisericii si a fenomenelor sociale si religioase • prelucrarea individuala a informatiilor pe baza bibliografiei
--	--

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Laptop, proiector, difuzoare, conexiune internet, flipchart, • Platforma Google Meet/zoom,
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Introducerea temei, repartizarea sarcinilor în cadrul muncii în grup, discuția și utilizarea mijloacelor digitale.

6.1. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• Indruma oameni • Aplica cunostinte despre comportamentul uman • Oferă consiliere socială. • Oferă educație privind viața religioasă. • Gestionează crize sociale și tensiuni interconfesionale. • Promovează incluziunea. Studentul recunoaște și înțelege angajamentul spiritual al unei persoane sau al unui grup în căutarea unui scop mai înalt al vieții, care depășește limitele materiale ale existenței.
Competențe transversale	• Da dovadă de auto-reflecție • Demonstrează credibilitate. • Practică ascultarea activă. • Autoevaluare critică în raport cu credința, stilul educațional și propriile presupoziii • Integrarea perspectivelor teologice, psihologice, pedagogice și sociologice în înțelegerea fenomenelor educaționale și spirituale • Capacitatea de a aborda fenomene complexe (de ex. convertire religioasă, criză de credință, vinovăție) din multiple perspective

Cunoștințe	Studentul / absolventul cunoaște: - caracteristicile mediului său religios - particularitățile religioase ale altor religii și confesiuni, spiritualitatea, lipsa de religiozitate, alienarea, secularizarea și schimbările produse de procesele sociale - în contextul schimbărilor religioase și sociale recunoaște și poate interpreta relațiile de cauzalitate.
Aptitudini	Studentul / absolventul este capabil de: - realizarea de analize obiective - interpretarea caracteristicilor mediului său religios - interpretarea cauzelor, direcției și tendințelor schimbărilor - monitorizarea felului, specificului și efectelor schimbărilor religioase asupra propriului mediu religios, cauzate de influențe externe - aplicarea instrumentelor și metodelor comunicării eficiente în medii interculturale - identificarea și interpretarea valorilor religioase specifice în medii interculturale - conturarea proiectelor și ideilor misiunilor individuale și comunitare și transformarea acestora într-un plan de acțiune coerent - auto-interpretare, analiză și evaluare critică și constructivă - dezvoltarea toleranței religioase și a sensibilității sociale
Responsabilități și autonomie	Studentul este capabil să ia decizii responsabil, să facă recomandări profesionale adecvate conducerii bisericii sau parohiei pentru menținerea practicii corecte a religiei și pentru funcționarea optimă și adecvată a comunităților parohiale.

	Munca consecventă, gestionarea exactă a datelor Capacitatea de a observa, înțelege și interpreta procesele sociale Viziunea bisericii în spațiul canonic și social bazată pe valorile religioase și de credință, precum și pe normele, valorile și principiile sociale. Aplicarea metodelor de lucru eficiente Dezvoltarea capacității de detașare științifică și imparțialitate Formarea propriei perspective profesionale, dezvoltarea planificării strategice Capacitatea de a realiza cercetări independente Capacitatea de colaborare cu ceilalți, muncă în echipă și participare la discuții
--	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Înțelegerea diferențelor dintre interpretarea teologică și cea socială a bisericii • Elaborarea unor strategii specifice care să ajute biserica să rămână flexibilă în structura sa și consecventă în conținutul său în cadrul realității sociale aflate în continuă schimbare.
7.2 Obiectivele specifice	• Interpretarea timp-spațiu între schimbarea socială continuă și permanența divină • Condițiile de existență și implicarea persoanei religioase în spațiul social • Interpretarea spațiilor comune ale religiozității, nereligiozității, negării religioase și diversității religioase • Capacitatea de a recunoaște și conștientiza experiențele religioase și experiențele sociale • Păstrarea propriilor valori religioase și respectarea valorilor altora

8. Conținuturi

8.1 Cursuri	Metode de predare	Observații
1. Religiozitate și rațiune	Prezentare cu PPT	
2. Magia și relația omului creștin cu transcendentul	Prezentare cu PPT	
3. Religie și emoții	Prezentare cu PPT	
4. Religie și ideologie	Prezentare cu PPT	
5. Religie și solidaritate de grup	Prezentare cu PPT	
6. Religie și coeziune de grup	Prezentare cu PPT	
7. Credință, experiență religioasă, religioasă, imaginea lui Dumnezeu	Prezentare cu PPT	
8. Religie și normă socială	Prezentare cu PPT	
9. Religie și capitalism – „spiritul capitalismului” Max Weber	Prezentare cu PPT	
10. Religie și existență	Prezentare cu PPT	
11. Secularizare	Prezentare cu PPT	
12. Religie civilă	Prezentare cu PPT	
13. Simboluri sociale și religioase	Prezentare cu PPT	
14. Norme religioase, conflicte sociale și etnice	Prezentare cu PPT	
BIBLIOGRAFIE: Hamilton B Malcolm (1998): Vallás, ember, társadalom, Aduprint, Bp. Weber M (1995): A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme. Bp.		

Sociology of Religion (1976): ed. Roland Robertson, Penguin Education
 Varga Károly (1999): Vallásosság szindróma és polgári társadalom, PPKE BTK, Piliscsaba
 Culte si statul in Romania (2003): ed. Leb Ioan Vasile-Rdu Preda, Cluj-N, Renasterea
 Lukács László (1997): Az egyház mozgástereiről a mai Magyarországon, Vigilia, Budapest
 Nagy Gyula (1967): Egyház a mai világban, Magyar Evangélikus Egyház Sajtóosztálya, Budapest
 Bellah R.N. (1971): Between religion and social science. In: R. Caporale és A Grumell: The Culture of Unbelief, Berkeley, University of California Press
 Douglas M (1973): Natural Symbols. Harmondsworth: Penguin.
 Durkheim, E (1915): The elementary Form of the Religious Life, London
 Eliade, M (2001): Mítosz és valóság, Bp
 Eliade, M (2002): Az eredet bűvöletében, Cartaphilus Kiadó, Bp.
 Johannes A Van Der Ven (1993): Ecclesiology in Context, Grand Rapids, Michigan/Cambridge, UK
 Emil Brunner (1948): Christianity an Civilisation, Charles Scribner's Sons, New York
 William R Hutchison(2003): Religious Pluralism in America, Yale University Press/New Haven and London
 Sandu Frunza-Nicu Gavriluta-Michael S Jones (2005): The Challenges of Multiculturalism in Central and Eastern Europe, Provo Press, Cluj-N.
 Theo Tschuy (1997): Ethnic Conflict and Religion - Challenge to the Churches, WCC Publication, Geneva

8.2 Seminar / Laborator	Metode didactice	Mentiuni
1. Az egyház lehetséges mozgásterei a társadalomban 2. Egyház és társadalom közötti konfliktusok 3. Vallások piaca – ki mit ajánl a hívőknek 4. Konzervatív egyházi értékek – modern társadalmi kihívások 5. Az egyházi megújulás – modernitás vagy újraértelmezés 6. Semper reformanda – örökös változás 7. Az egyház tevékenységének alappillérei – új kihívások 8. Kelet-európa és nyugat-európa vallásossága, kérdések és lehetséges magyarázatok. 9. Új vallási közösségek, mozgalmak 10. Felekezetek, egyházak, vallások közötti párbeszéd lehetősége 11. Vallási konfliktusok 12. Társadalmi átalakulás – vallással vagy vallás nélkül 13. Vallás és állam 14. Keresztyén szigetek Európában?	Prezentarea lucrarilor de seminar Colaborare in grupuri mici	
Bibliografie • Hamilton B Malcolm (1998): Vallás, ember, társadalom, Aduprint, Bp. • Weber M (1995): A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme. Bp. • Sociology of Religion (1976): ed. Roland Robertson, Penguin Education • Varga Károly (1999): Vallásosság szindróma és polgári társadalom, PPKE BTK, Piliscsaba • Culte si statul in Romania (2003): ed. Leb Ioan Vasile-Rdu Preda, Cluj-N, Renasterea • Lukács László (1997): Az egyház mozgástereiről a mai Magyarországon, Vigilia, Budapest • Nagy Gyula (1967): Egyház a mai világban, Magyar Evangélikus Egyház Sajtóosztálya, Budapest		

• Bellah R.N. (1971): Between religion and social science. In: R. Caporale és A Grumell: The Culture of Unbelief, Berkeley, University of California Press • Douglas M (1973): Natural Symbols. Harmondsworth: Penguin. • Durkheim, E (1915): The elementary Form of the Religious Life, London • Eliade, M (2001): Mítosz és valóság, Bp • Eliade, M (2002): Az eredet bűvöletében, Cartaphilus Kiadó, Bp. • Johannes A VAn Der Ven (1993): Ecclesiology in Context, Grand Rapids, Michigan/Cambridge, UK • Emil Brunner (1948): Christianity an Civilization, Charles Scribner's Sons, New York • William R Hutchison(2003): Religious Pluralism in America, Yale University Press/New Haven and London • Sandu Frunza-Nicu Gavriluta-Michael S Jones (2005): The Challenges of Multiculturalism in Central and Eastern Europe, Provo Press, Cluj-N. • Theo Tschuy (1997): Ethnic Conflict and Religion - Challenge to the Churches, WCC Publication, Geneva • Fazakas Sándor – Kovács Krisztián: Vallás és politika, Szociáletikai Intézet Kiadványai 7. DRHE, 2019. • Máté Tóth András: Vallásnézet, Korunk – Komp-Press, 2014 Kolozsvár.		
--	--	--

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei corespunde cerințelor academice și practice actuale privind abordarea psihologică a experiențelor religioase. În conformitate cu așteptările comunităților epistemice – în special ale specialiștilor care activează în domeniul sociologiei religiei, pedagogiei religioase și psihologiei pastorale – studenții trebuie să fie capabili să interpreteze experiențele religioase cu gândire critică, sensibilitate psihologică și responsabilitate pedagogică. • Asociațiile profesionale – cum ar fi societățile de pedagogie religioasă, rețelele instituțiilor de învățământ creștin sau asociațiile de psihologie pastorală – pun accent pe acele competențe care susțin dezvoltarea religioasă și formarea identității, precum și pe practicile educaționale autentice, sigure din punct de vedere emoțional și spiritual. • Din partea angajatorilor (biserici, școli, instituții educaționale și sociale) se formulează așteptarea ca absolvenții să dețină cunoștințe interdisciplinare și abilități practice care să le permită să sprijine sensibil și profesionist dezvoltarea religioasă și spirituală a elevilor sau clienților, cu o atenție specială față de provocările adolescenței și tinereții. • Conținutul disciplinei contribuie, așadar, la formarea unei identități profesionale care este reflexivă, capabilă de dialog și orientată spre integrarea dimensiunilor psihologice, pedagogice și teologice.
--

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea conceptelor fundamentale ale sociologiei religiei si a	Examen oral	70%

	bisericii. Prezenta la cursuri		10%
10.5 Seminar/laborator	Elaborarea unei lucrari alese din tematicile cursului.		20%
10.6. Cerinte minimale Participarea activă la cursuri și seminarii in proportie de 80%, demonstrarea cunoașterii conceptelor de bază ale disciplinei, precum și elaborarea și prezentarea unei lucrări din tematica seminarului. Pentru promovare este necesară acumularea a minimum 70% din conținuturile predate și realizarea sarcinilor didactice stabilite pe parcursul semestrului.			

11. Simboluri SDG (Sustainable Development Goals)

	Sustainable Development Goal	
--	------------------------------	---

Data completării

18.09.2025

Semnătura titularului de curs

Dr. Péter István

Semnătura titularului de seminar

Dr. Péter István

Data avizării în departament

01.10.2025.

Semnătura directorului de departament

dr. Péter István